

De hunkering naar dat wat niet meer is, kan een menselijke ziel folteren en hoop geven tegelijk. In deze serie bespiegelende interviews over leven met een gemis.

‘God heb ik niet gezien, en toch wil ik Hem prijzen’

tekst **Wilfred Hermans** beeld **Jelte Bergwerff**

Met haar nieuwe lever – die geen halve dag later had moeten komen – kreeg Jannica van Barneveld gevoelsmatig een nieuw leven. Maar toen ze de dood in de ogen keek, bleef de geloofsrust, waar ze als aanbiddingsleider zo vaak over gesproken en gezongen had, uit. “Door mijn dankbaarheid heen ben ik nog steeds bang voor de dood.”

“Ik heb meer dan tweehonderd kaartjes gehad – ik ben gestopt met tellen. Heel bijzonder dat zó veel mensen – die mij vaak niet eens kenden – zo intensief met mij meegeleefd en voor me gebeden hebben. Ook middenin de nacht, terwijl ze pas later ontdekten dat het mijn operatienacht was. Prachtig dat God door mijn ziekte heen mensen op de knieën heeft gekregen. Ook familiebanden zijn hechter geworden. Het doet wat met je als een familielid huilend aan je bed staat en zegt: ‘Ik heb zó voor je gebeden!’ Sommigen vrienden wisten zeker dat ik zou genezen en hadden zelfs ervaren dat er engelen om me heen waren, hoorde ik achteraf. Mooi, maar toch: ik heb ze niet gezien. Vóór mijn ziekte ervoer ik God vaak wel heel sterk, maar toen ik dat in het ziekenhuis extra nodig had, totaal niet. Die befaamde rust waar iedereen het altijd over heeft, was er niet. Dat heeft een geloofscrisis veroorzaakt, ja.”

KNALGEEL

“Ze hebben recent na leveronderzoek bevestigd dat het een auto-immuunhepatitis is geweest, wat betekent dat je lijf je lever aantast. Acuut: binnen twee weken was m’n lever gifgroen. Het kon de afvalstoffen niet meer omzetten in goede stoffen, waardoor

het gif uiteindelijk in mijn hersenen terecht kwam, wat me suf, moe en geel maakte. Knalgeel, ik was een *minion*. Zelfs m’n tranen waren geel. Toen ik net ziek werd, ervoer ik in het ziekenhuis heel sterk Gods stem – denk ik, zo duidelijk heb ik

MIJN CARRIÈRE,
GELD OF SCHOON-
HEIDSIDEAAL
STONDEN NIET AAN
M’N BED OM ME TE
TROOSTEN

het nog nooit gehoord – die zei: je zult nog zieker worden dan dit, maar ook genezen. Daardoor ben ik altijd rustig gebleven. Ik dacht steeds: je gaat niet zomaar dood, de artsen fixen het wel. Ze mompelden iets van ‘levertransplantatie’ en ‘Europese lijst’, al wilde ik geen organen van een ander in m’n lijf. Daar denk ik nu natuurlijk anders over. Ik was zelf geen donor, nee. Nog steeds niet, ik wil nog even niet over

de dood nadenken, maar zodra ik eraan toe ben, vul ik zeker in dat ze mijn organen mogen hebben. M'n lever krijgen ze in ieder geval niet..."

AFSCHEID GENOMEN

"Op een gegeven moment zag ik aan ieders gezicht dat het echt goed mis was. Ik vroeg aan mijn man William: 'Het gaat niet goed, hè?' Hij knikte, door zijn tranen heen. Ik was te versuft om in paniek te raken. Pas later, toen ik de foto's zag waarop ik als een geel lijk levenloos in een bed aan allerlei slangen lag, daalde het besef neer dat ik écht bijna dood was. Súper confronterend. Voor William was het van meet af aan vreselijk. Hij zag me afglijden, heeft afscheid van me genomen en gedacht: hoe ga ik dit doen, Vieve zonder moeder? De nieuwe lever had geen halve dag later moeten komen, dan was ik er niet meer geweest.

Vlak voordat ik wegraakte, zong ik met William vol vertrouwen 'It is well'. Wat er ook gebeurt, het is goed met mijn ziel. Van de week zei ik nog tegen de duisternis: je kunt m'n lichaam hebben, m'n ziel krijg je nooit. Die is voor God."

OPGESLOTEN

"De nachten dat ik geïsoleerd op de ic lag, waren het zwaarst. Ik durfde niet meer te slapen, want dan kreeg ik nachtmerries die écht heel reëel leken. Vanaf het moment dat ik buiten bewustzijn was en aan de beademing werd gelegd, totdat ik wakker werd na de operatie, droomde ik dat ik opgesloten zat in een zwarte kuil waar ik niet uit kon. Ik zag halve mensen en hoorde ver weg stemmen van vrienden. 'Haal me hieruit!', riep ik, maar niemand hoorde me. Het leek uren zwart te blijven.

Toen ik na de operatie wakker werd, dacht ik dat ik bevallen was. Dat was mijn enige associatie met het ziekenhuis; elke keer als ik versuft wakker werd, dacht ik het weer. Toen ik allerlei slangen voelde en na een tijdje begreep wat er gebeurd was, raakte ik volledig in paniek. 'Ik wil lopen!', riep ik naar het personeel. 'Dat gaat je voorlopig niet lukken', zeiden ze. Ik zal je eens wat laten zien, dacht ik, maar ik lag vastgesnoerd."

VERTROUWEN KWIJF

"Om te voorkomen dat de ziekte terugkeert, moet ik levenslang prednison slikken. Vanwege de medicatie om afstoting van de lever tegen te gaan, heb ik een lage weerstand, dus ik ben nog kwetsbaar, en moe omdat ik geen conditie meer heb. Er zijn dagen dat ik misselijk ben, niks kan en stevig baal, maar bovenal ben ik tevreden en gelukkig. Alsof ik een nieuw leven heb gekregen.

Toch vertrouw ik mijn lijf niet meer; ik was nooit ziek, maar blijkbaar kun je binnen twee weken bijna dood zijn, en wie zegt dat het niet nog een keer

gebeurt? Door mijn dankbaarheid heen ben ik nog steeds bang voor de dood. Als ik maar even pijn op m'n borst heb, denk ik: oei, m'n hart. Die angst ligt vlak onder de oppervlakte.

Zingen lukt nog, al moet ik vooral qua ademsteun nog veel opbouwen. Het eerste lied wat ik keihard aanzette na de operatie, was 'Oh my God', een lied dat ik meezing op het album van Hanne de Vries. Het gaat over de vraag waar God is in de ellende. Bizar, want toen ik het inzong, wist ik niet dat het zo actueel zou worden. *Are you not the one that calms the seas?*

Ik kijk er naar uit om weer op het podium te staan als aanbiddingsleider, al ben ik daarin wel veranderd. Voor mijn ziekte zou ik gemakkelijker zeggen dat God in onze stormen is. Dat is Hij, maar ik zou nu vaker benadrukken dat je dat niet altijd voelt. Dat je naar de hemel mag schreeuwen: waar bent U nou?! Want mensen ervaren het niet altijd."

ALLES WAARDELOOS

"Toen ik ziek werd, was ik net hersteld van een hevige burn-out. Blijkbaar was dat nog niet genoeg. Het eerste wat ik dacht toen ik na de levertransplantatie wakker werd, was: geld, mijn rol als aanbiddingsleider, álles waar ik mijn identiteit uit haalde, is vanaf nu waardeloos. Ik verlangde alleen naar mijn man, m'n dochter en m'n familie. Dat verlangen was het enige wat me erdoorheen heeft gesleept, en daarom zijn zij nu ook het voornaamste waar ik in wil investeren. Mijn carrière, geld of schoonheidsideaal stonden niet aan m'n bed om me te troosten, mijn geliefden wel. Waarom ik God niet noem? God heb ik niet gezien. Hij was wel belangrijk en ik heb *worship* geluisterd omdat ik geloof dat ziekte niet bij zijn koninkrijk hoort, maar: ik zag en voelde Hem niet op het moment dat ik het zo nodig had."

MOOISTE AANBIJDING

"Ik kan nu soms cynisch zijn over God, waardoor ik merk: er zit nog wat. Eerst dacht ik altijd een antwoord te hebben op het lijden in de wereld, maar het lijden is eigenlijk heel ingewikkeld. Misschien staan we allemaal op een soort ijsvlakte waar barsten in komen doordat sommige mensen er hard op springen. Die scheuren gaan overal ongecontroleerd heen, het treft sommigen wel, anderen niet. Werkt het lijden zo? Of overkomt het je zodat je er iets van leert, dat het leven niet maakbaar is? Of, als ik Job lees: was mijn ziekte een aanval van satan? Laatst dacht ik: misschien maken wij het lijden wel veel groter dan dat het voor God is, omdat Hij aan het kruis het lijden heeft verbroken. God kan mijn lijden gebruiken, of, hoe zeg ik dat... Dit klinkt weer niet cynisch, hè? Nou, zo gaat het dus steeds heen en weer. Maar ik vind het goed om die vragen te hebben, het maakt me niet onrustig. Mijn hart zingt nog steeds voor

IK ZOU NU VAKER
BENADRUKKEN DAT
JE GOD NIET ALTIJD
VOELT. DAT JE NAAR
DE HEMEL MAG
SCHREEUWEN: WAAR
BENT U NOU?!

God. Ik wil Hem prijzen, het fundament van geloof ligt er nog steeds. Ik hoef niet morgen een antwoord te hebben. Mijn vragen uiten is onderdeel geworden van mijn aanbedding; ik uit mijn hart, en God zoekt dat hart. Eigenlijk is je vragen uiten dus de mooiste aanbedding die je kunt geven.”

HOEVÉÉL HOUDT U VAN ME?

“Uiteindelijk is mijn grootste vraag: houdt God echt van mij persoonlijk, en hoeveel dan? Ik kan tien keer het verhaal van het verloren schaap of de verloren zoon lezen, mijn gebed blijft vaak: hoevéél houdt U dan van me? Kunt U dat in een gevoel omzetten? Het blijft onbegrijpelijk: dat de God die in één ademteug het heelal maakte, intens van mij zou houden. Als ik me de pracht daarvan realiseer, wil ik Hem aanbidden.

Voor mijn ziekte ging ik geregeld voor in tiendiensten. Dat hoop ik weer te gaan doen, mét mijn vragen. Het is juist sterk als voorgangers zeggen: ook ik heb periodes dat ik het even niet zie. Ik twijfel niet aan wat God voor mij aan het kruis heeft gedaan, ik weet honderd procent zeker dat dit een daad uit volmaakte liefde was. Kijk: ik heb theologie gestudeerd en vind het heerlijk om over dergelijke basale vragen na te denken. Ze brengen me niet aan het wankelen, maar laten me juist groeien. David schreef

over donkere dalen van diepe duisternis waar hij doorheen moest. Op zulke momenten zal hij Gods liefde niet ervaren hebben, anders waren die dalen niet zo zwaar en duister. En toch schrijft hij dat weet dat God bij hem is. Het weten overstijgt het gevoel.”

SNEL VOLWASSEN GEWORDEN

“Ik ben nog nooit zo rustig geweest over mijn toekomst. Door mijn ziekte ben ik snel volwassen geworden en heb ik andere prioriteiten leren stellen. Als ik niet meer kan werken en alleen maar moeder ben, is dat ook goed. Dat acceptatieproces heeft lang geduurd; vooral in het ziekenhuis en de eerste week thuis ben ik heel boos geweest op God. Ik kon niet zelf naar de wc, moest verschoond worden, moest talloze onderzoeken ondergaan. Vaak voelde ik me hartstikke rot, maar even later kon ik weer zielsblij zijn met het feit dat ik nog leefde en mijn dochter kon zien. Inmiddels overheerst de dankbaarheid. Als we met z’n drieën op een strandje zitten, zeggen we met tranen in de ogen tegen elkaar: genieten, hè? Dat dit weer kan, dat we samen zijn. We genieten dubbel, m’n zintuigen staan helemaal open. Ik wil nog iets kwijt. God is een held in dit verhaal, maar zéker ook de chirurgen die me hebben geopereerd. Je zou maar een leven lang studeren en vervolgens krijgt alleen God alle eer, haha...”